

Al capdavant de l'ensenyament

MESTRES
DE CALVIÀ

MESTRES DE CALVIÀ

La desigualtat com a partida

El 1821 el Reglamento General de la Instrucción Pública determinava l'obligatorietat de tenir escoles per a nines, però l'educació que rebien ambdós sexes era absolutament diferent. Fins a l'any 1901 les assignatures científiques no formaren part del currículum de les alumnes. Les dones de Calvià rebien classes de brodat i de costura a Ca ses Nissagues.

Amb la segona República arribà l'escolarització conjunta de nines i nins, que a Calvià no s'aplicà, malgrat que el municipi havia experimentat una millora tant en la qualitat de l'educació com en les instal·lacions docents per a nines, on estudiaren totes les dirigents de les collidores que l'any 1932 feren una vaga.

La destitució de les mestres Maria Herrero i Maria del Carmen Calabuig l'any 1936 suposà un cop enorme contra les esperances de les seves alumnes que només s'alleujà amb la incorporació de Maria Salvador, que exercí una pràctica docent absolutament avançada sense que les autoritats en fossin conscients. Amb la dictadura començaren els anys més obscurs de l'ensenyament, sobretot per a les dones.

MESTRES DE CALVIÀ

Al capdavant de l'ensenyament

El 1821 es constituí la primera escola pública de nines del municipi de Calvià amb la mestra Antònia Oliver com a interina. L'any 1858 Antònia Estelrich Simó, una de les capdavanteres de l'ensenyament a Mallorca, ocupà la plaça de mestra titular amb 19 anys. Una de les filles, Maria Salvà, també fou mestra. As Capdellà, abans de 1857, sabem que hi havia una escola pública per a nines on hi ensenyava la mestra Francesca Oliver.

Set dones de Calvià es formaren a l'Escola Normal entre 1878 i 1892. Eren: Maria Ignàsia Darder Sanz, Catalina Amengual Estelrich, Margalida Triay Pallicer, Francesca Oliver Colomar, Francesca Carbonell Flexes, Maria Salvà Estelrich i Magdalena Mas Juaneda.

A les darreries del segle XIX arribava a Calvià la mestra valldemossina Catalina Fiol i Gelabert, que obtingué el títol l'any 1888, amb 19 anys. El 1934, Maria Herrero Estela i Maria del Carme Calabuig Tomàs, amb formació capdavantera, impartien classes d'acord amb els corrents pedagògics del moment a Europa. Foren destituïdes un any i mig més tard per haver transmés esperit crític a les nines.

MESTRES DE CALVIÀ

Maria Salvador Senchermés

Mestra a Calvià de 1936 a 1939, abraçava un ideari polític i pedagògic absolutament allunyat del que el bàndol nacional defensava i volia implantar. Aplicà noves metodologies educatives a l'aula i tenia el títol de mestra de català. Participà al Congrés Mundial de Pedagogia de Niça on conegué personalitats educatives com Rosa Sensat, o les pràctiques educatives de M. Montessori i E. Decroly.

Treballava l'atenció integral de l'alumnat i els vespres quedava a l'escola per fer repàs a les nines majors de 14 anys que volien continuar estudiant. Donà a conèixer l'obra del prohibit Antonio Machado i textos de Voltaire. De fet, una de les principals acusacions del rector de Calvià fou de pràctiques volterianes dins l'aula.

Un cop acabada la guerra, Maria Salvador va poder tornar al grup escolar Pere Vila de Barcelona després d'haver passat per la comissió depuradora del Magisteri. A les seves memòries, la mestra omet de manera intencionada el capítol dedicat a la seva estada a Calvià perquè, segons deia, li feia massa mal, tot i que el seu record perdurà entre totes les seves alumnes.

MESTRES DE CALVIÀ

L'escolarització

La primera escola pública al terme de Calvià data de 1838. L'escola de Ca ses Monges, de nines, funcionà des de 1840. Molts d'infants eren obligats a anar a fer feina per aportar un sou a l'economia familiar. A Calvià el problema fou tan greu que l'Ajuntament, el 29 d'octubre de 1924, féu públic un ban «recordando a los padres la obligacion que tienen de enviar a los niños de seis a catorce años a la escuela».

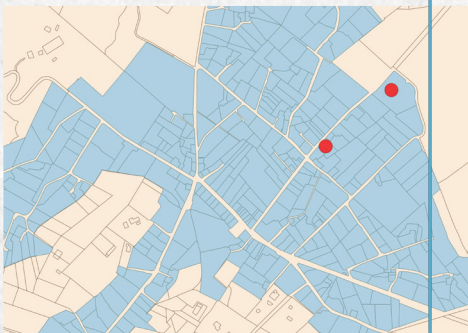
L'any 1934 l'Ajuntament de Calvià aprovà la construcció de dues escoles noves: una a Calvià i una altra as Capdellà. El pressupost de 41.500 pessetes resultava inabastable i es prengué una decisió absolutament innovadora: fer un referèndum vinculant entre tots els veïns i veïnes per conèixer la seva opinió sobre l'endeutament que es faria emetent obligacions de 500 pessetes cada una, que es posarien a disposició dels homes i dones dels dos pobles. Malauradament, el cop d'Estat i la posterior repressió paralitzaren tot el procés.

La nova escola de Calvià s'inaugurà a finals dels anys seixanta, i la des Capdellà, l'any 1982.

Escoles de nines a Calvià

Escoles de nines as Capdellà

Ajuntament de
Calvià Mallorca

calvia.com